

ELŐSZÓ SOROZATUNKHOZ

Haeckel nyomán, 150 éve használjuk az ökológia kifejezést annak a tudománynak a megnevezésére, amely az élőlények együttélésével és környezetükhöz fűződő viszonyukkal foglalkozik. Sok idő telt el azóta, hogy a derék viktoriánus természetbúvárok bejárták a Föld minden zegét-zugát, és ami csak mozgott, azt feltűzték, lep-réselték, alkoholba vagy ketrecbe tették. A növények és az állatok tanulmányozásától, valamint a szárazföldi, tengeri és édesvízi élőhelyek szisztematikus áttekintésétől mára eljutottunk a bioinformatika széleskörű alkalmazásáig, a matematikai modellek rutinszerű használatáig és a legkülönbözőbb interdiszciplináris kutatások erősödéséig. Az ökológust ma már komolyan veszi a mérnök, a fizikus és talán még a matematikus is. A politikus persze még hezitál.

Most induló cikksorozatunk áttekinti az ökológia tudományának diverz, más tudományterületekkel összefonódó tematikáját. A peremterületeken barangolva körbejárjuk a témát, ezúttal a leginkább klasszikusnak tekinthető területek mellőzésével. A legjobb hazai szakértők közül elsősorban azok kaptak felké-

rést cikkírásra, akik az ökológia hagyományosabb területeinek kiváló művelése mellett jelentősen hozzájárulnak a diszciplináris határok feszegetéséhez is. A szerzők közül nem egy külföldi intézetben kutat, de ezt lassan talán megszokjuk. Ez nem pusztán a kelet-európai agyelszívás eredménye: az ökológiai kutatás egyre gyakrabban ível át országokon, egyre kevésbé lokális, egyre nagyobb mértékben folyik változatos összetételű műhelyekben. Az ökológia integratív és egyre inkább befogadó tudomány, így sorozatunk naprakész és tudományos értelemben is rendkívül modern ismeretanyagot adhat át az olvasónak. Izgalmas lesz persze az írásokat újraolvasni majd 100 év múlva, és látni, mely területek váltak akkorra a tankönyvi ismeretanyag részévé és melyek számítanak majd még mindig „zsákutcának”. Az Olvasónak kellemes szórakozást kívánunk, és reméljük, kellemesen összezavarjuk gondolatait a hagyományosan berögzült tudományterületekkel és kategóriákkal kapcsolatban.

J. F.

„Nemzetközi szinten is élvonalbeli a magyar ökológia”

BESZÉLGETÉS BÁLDI ANDRÁSSAL,
AZ MTA ÖKOLÓGIAI KUTATÓKÖZPONT VEZETŐJÉVEL

— *Manapság igen nehéz vezetőt találni néhány kutatóintézet élére. Vajon miért? Te miért vállaltad az Ökológiai Kutatóközpont irányítását? Nehéz döntés volt? Nem bántad meg?*

— A kutatóintézmények vezetéséhez kutatók szükségesek. A kutatók pedig alapvetően a saját kutatási témájuk „ölelésében” érzik jól magukat. Persze ez az elefántcsonttorony-kutatás már eléggé idejét múlt, egy kutatónak a nemzetközi előadótermekben, a projektirodákban és a döntéshozók között is otthonosan kell mozognia. És, ha kutatásainak még hatása lenne a tudományon túl a való világban is, az lenne az igazán jó. Ehhez a minisztériumokban, hivatalokban, az Európai Unió és nemzetközi szakpolitikai porondon is jelen kell lennie. Ez a kutatásra alapozó, de attól sokfelé divergáló aktivitás nem idegen tőlem, aminek eléggé

extrém kimenete lett az MTA ÖK főigazgatói pozíciója. Minden nap ötször megbánom, hogy elvállaltam a feladatot, de végül is csak egy kiugróan izgalmas és kihívást jelentő feladatról van szó, amely során a szélesebb szakterületemet nemzeti és nemzetközi szinten is menedzselni, támogatni tudom.

— *Mi a véleményed arról, hogy az MTA kutatóhálózatában alig vannak külföldi kutatók? Ennek mi az oka? Szerinted érdemes lenne több külföldit idecsábítani?*

— Nagyon nagy hiányosság ez, ami a nemzetközi szinten való otthonos mozgást is akadályozza. Nyilván másként beszélnek angolul ott, ahol ez a napi munkanyelv, mint ahol nem. Másrészt a belterjesség ellen dolgozna, növelné a versenyt, új ötletek, elképzelések jelennének meg. Fő akadálya,